

III

(Atti oħrajn)

ŻONA EKONOMIKA EWROPEA

DEĊIŻJONI TAL-AWTORITÀ TA' SORVELJANZA TAL-EFTA

Nru 83/18/COL

tas-26 ta' Settembru 2018

dwar garanziji tal-istat mogħtija lil Landsvirkjun għal kuntratti tad-derivattivi (l-Iżlanda)
[2019/156]

L-AWTORITÀ TA' SORVELJANZA TAL-EFTA ("l-Awtorità"),

Wara li kkunsidrat:

il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea ("il-Ftehim ŻEE"), u partikolarment l-Artikolu 61,

il-Protokoll 26 tal-Ftehim ŻEE,

il-Ftehim bejn l-Istati tal-EFTA dwar it-Twaqqif ta' Awtorità ta' Sorveljanza u ta' Qorti tal-Ġustizzja ("il-Ftehim dwar is-Sorveljanza u l-Qorti"), b'mod partikolari l-Artikolu 24,

il-Protokoll 3 tal-Ftehim dwar is-Sorveljanza u l-Qorti ("il-Protokoll 3"), b'mod partikolari l-Artikolu 7(2) tal-Parti II,

Wara li stiednet lill-partijiet interessati jressqu l-kummenti tagħhom ⁽¹⁾ u wara li kkunsidrat il-kummenti tagħhom,

Billi:

1. IL-PROCĊEDURA

- (1) Fit-3 ta' Mejju 2017, l-Awtorità fethet investigazzjoni formali dwar l-għajnuna mill-Istat potenzjali mogħtija lil Landsvirkjun permezz ta' garanziji tal-istat għal kuntratti tad-derivattivi ("id-deċiżjoni tal-ftuħ") ⁽²⁾.
- (2) Permezz ta' ittra li għgib id-data tal-5 ta' Settembru 2017 ⁽³⁾, Landsvirkjun issottomettiet il-kummenti tagħha ⁽⁴⁾. L-Awtorità min-naħa tagħha sottomettiet il-kummenti lill-Iżlanda ⁽⁵⁾. L-Awtorità ma rċevietx kummenti minn xi parti interessata oħra.
- (3) B'ittra li għgib id-data tal-25 ta' Settembru 2017 ⁽⁶⁾, l-awtoritajiet Iżlandiżi ressqu l-kummenti tagħhom.
- (4) Fit-23 ta' Marzu 2018, l-Awtorità ltaqgħet mar-rappreżentanti ta' Landsvirkjun u mal-awtoritajiet Iżlandiżi. Wara l-laqgħa u l-mistoqsijiet li sarulha mill-Awtorità fis-27 ta' Marzu 2018 ⁽⁷⁾, Landsvirkjun pprezentat informazzjoni addizzjonali fil-11 ta' April 2018 ⁽⁸⁾. Fit-12 ta' April 2018, l-awtoritajiet tal-Iżlanda infurmaw lill-Awtorità li huma jappoġġaw l-argumenti ta' Landsvirkjun u ma jhossux il-htieġa li jipprezentaw sottomissjonijiet addizzjonali ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Id-Deciżjoni Nru 85/17/COL tat-3 ta' Mejju 2017 biex tinbenda proċedura ta' investigazzjoni formali f'għajnuna mill-Istat potenzjali mogħtija lil Landsvirkjun permezz ta' garanziji mill-istati fuq kuntratti tad-derivattivi (ĠU C 242, 27.7.2017, p. 6 u s-Suppliment taż-ŻEE Nru 46, 27.7.2017, p. 1).

⁽²⁾ Ibid.

⁽³⁾ Dokument Nru 874341.

⁽⁴⁾ Fuq talba ta' Landsvirkjun datata t-8 ta' Awwissu 2017 (id-Dokument Nru 869480), l-Awtorità estendiet id-data ta' skadenza għas-sottomissjoni tal-kummenti sal-15 ta' Settembru 2017 (id-Dokument Nru 869479).

⁽⁵⁾ Id-Dokument Nru 878807.

⁽⁶⁾ Id-Dokument Nru 875032.

⁽⁷⁾ Id-Dokument Nru 905567.

⁽⁸⁾ Id-Dokument Nru 908632.

⁽⁹⁾ Id-Dokument Nru 908885.

- (5) Fis-6 ta' Ġunju 2018, l-Awtorità ddiskutiet is-sugġett ulterjorment fl-aqgħa mal-awtoritajiet tal-Iżlanda u ta' Landsvirkjun. Fis-7 ta' Ġunju 2018, Landsvirkjun bagħtet informazzjoni addizzjonali lill-Awtorità ⁽¹⁰⁾. Wara l-aqgħa u wara li rċeviet l-informazzjoni addizzjonali mingħand Landsvirkjun, l-Awtorità talbet lill-awtoritajiet Izlandiżi għal kjarifiki addizzjonali ⁽¹¹⁾. Permezz ta' ittra datata d-29 ta' Ġunju 2018, l-awtoritajiet Izlandiżi bagħtu l-informazzjoni mitluba ⁽¹²⁾.

2. DESKRIZZJONI TAL-MIŻURA

2.1. Il-benefiċjarju: Landsvirkjun

- (6) Landsvirkjun hija kumpanija ta' shubija pubblika rregolata permezz ta' Att ta' Landsvirkjun ⁽¹³⁾. Mill-1 ta' Jannar 2007, it-Teżor Nazżjonali assumu sjienda shiha ta' Landsvirkjun. Landsvirkjun hija proprjetà tal-istat, direttament permezz tat-Teżor tal-Istat (99,9 %) u indirettament permezz ta' Eignarhlutir ehf. (0,1 %), kumpanija b'responsabbiltà limitata li tappartjeni kollha kemm hi lit-Teżor tal-Istat.

2.2. Il-kuntratti tad-derivattivi li jkunu saru minn Landsvirkjun u l-garanziji tal-istat

- (7) Skont l-awtoritajiet Izlandiżi ⁽¹⁴⁾, Landsvirkjun hija espota għar-riskju tal-iskambju tal-munita barranija ("FX") u r-riskji taċ-ċaqliq fir-rata tal-imgħax fil-portafoll tagħha tad-dejn. Landsvirkjun tuża diversi kuntratti tad-derivattivi biex tikkontrolla u timmaniġġja dawn ir-riskji.
- (8) Kif spjegat fid-deċiżjoni ta' ftuħ, l-Awtorità eżaminat dawn it-tipi ta' kuntratti tad-derivattivi li dahlet fihom Landsvirkjun: Swaps FX, opzjonijiet FX u swaps tar-rati tal-imgħax ⁽¹⁵⁾. Fid-deċiżjoni ta' ftuħ, l-Awtorità pprovdiet deskrizzjoni ta' dawn il-kuntratti derivattivi bbażati fuq l-isjegazzjonijiet tal-awtoritajiet Izlandiżi ⁽¹⁶⁾.

2.3. Il-proċedura ta' għajjnuna eżistenti rigward l-għajjnuna mill-Istat mogħtija permezz ta' garanziji illimitati tal-istat

- (9) Permezz ta' ittra datata s-26 ta' Settembru 2006 ⁽¹⁷⁾, l-Awtorità bdiet il-proċedura dwar miżuri ta' għajjnuna eżistenti prevista fl-Artikolu 17(2) tal-Parti II tal-Protokoll 3, dwar ċerti miżuri favur utilitajiet tal-elettriku fl-Iżlanda, inklużi garanziji illimitati tal-istat lil Landsvirkjun. F'dik l-ittra, l-Awtorità informat lill-awtoritajiet Izlandiżi dwar l-opinjoni preliminari tagħha li dawn il-miżuri kienu jinvolvu għajjnuna mill-Istat eżistenti inkompatibbli mal-funzjonament tal-Ftehim taż-ŻEE.
- (10) L-Awtorità kkonkludiet fid-Deciżjoni tagħha Nru 302/09/COL ⁽¹⁸⁾ li l-garanzija illimitata tal-istat lil Landsvirkjun kienet tikkostitwixxi għajjnuna mill-istat eżistenti. F'dik id-deċiżjoni, l-Awtorità pproponiet li l-awtoritajiet tal-Iżlanda jiehdu miżuri legiſlattivi, amministrattivi u miżuri oħra meħtieġa biex jeliminaw kull għajjnuna inkompatibbli li tirriżulta minn garanzija illimitata tal-istat mogħtija lil Landsvirkjun.
- (11) Permezz ta' ittra tat-8 ta' Awwissu 2009 ⁽¹⁹⁾, l-awtoritajiet Izlandiżi aċċettaw il-miżuri proposti u impenjaw ruħhom li jinfirmaw lill-Awtorità bil-miżuri li se jiehdu biex jimplementaw id-Deciżjoni Nru 302/09/COL. Wara aktar skambji mal-awtoritajiet Izlandiżi, l-Awtorità rreġistrat fid-Deciżjoni Nru 159/13/COL ⁽²⁰⁾ l-aċċettazzjoni mill-Iżlanda tal-miżuri xierqa fir-rigward tal-iskema ta' għajjnuna eżistenti u għalqet il-każ.

3. RAĠUNIJIET GHALL-BIDU TA' PROĊEDURA TA' INVESTIGAZZJONI FORMALI

- (12) Fid-deċiżjoni tal-ftuħ, l-Awtorità pprezentat l-opinjoni preliminari tagħha dwar l-eżistenza ta' għajjnuna li tikkonċerna l-garanziji inkwistjoni u l-inkompatibilità potenzjali tagħhom mal-funzjonament tal-Ftehim ŻEE.

⁽¹⁰⁾ Id-Dokumenti Nru 7918376 u 918377.

⁽¹¹⁾ Id-Dokumenti Nru 917646 u 917656.

⁽¹²⁾ Id-Dokumenti Nru 920923 u 920925.

⁽¹³⁾ L-Att Nru 42/1983 dwar Landsvirkjun, kif emendat.

⁽¹⁴⁾ Id-Dokument Nru 793116.

⁽¹⁵⁾ Ara l-paragrafu 14 tad-Deciżjoni tal-Ftuħ.

⁽¹⁶⁾ It-taqsimiet 2.3.1 sa 2.3.3 tal-parti I tad-deċiżjoni tal-ftuħ.

⁽¹⁷⁾ Id-Dokument Nru 280834.

⁽¹⁸⁾ Id-Deciżjoni tal-Awtorità Nru 302/09/COL tat-8 ta' Lulju 2009 biex ikunu proposti miżuri xierqa fir-rigward tal-għajjnuna mill-Istat mogħtija lil Landsvirkjun u Orkuveita Reykjavíkur.

⁽¹⁹⁾ Id-Dokument Nru 527076.

⁽²⁰⁾ Id-Deciżjoni Nru 159/13/COL tal-24 ta' April 2013 biex jingħalaq każ rigward l-għajjnuna eżistenti mogħtija lil Landsvirkjun u Orkuveita Reykjavíkur permezz ta' garanziji illimitati tal-istat (GU C 237, 15.8.2013, p. 3 u s-Suppliment taż-ŻEE Nru 45, 15.8.2013, p. 28).

- (13) Skont il-fehma preliminari tal-Awtorità, il-garanziji tal-istat inkwistjoni kienu ngħataw lil Landsvirkjun għal kuntratti tad-derivattivi tal-anqas sa mill-2013. L-Awtorità spjegat fid-deċiżjoni tal-ftuh li diversi aspetti neċessarji għall-valutazzjoni tal-għajjnuna mill-istat ta' garanziji lil Landsvirkjun għall-kuntratti tad-derivattivi baqghu mhux ċari ⁽²¹⁾.
- (14) L-Awtorità ma setgħetx teskludi l-eżistenza ta' għajjnuna mill-Istat dwar il-garanziji. Fir-rigward tal-vantaġġ ekonomiku, l-Awtorità kienet tal-fehma preliminari li l-garanziji inkwistjoni ma jissodisfawx il-kundizzjonijiet (b), (c) u (d) tal-punt 3.2 tal-linji gwida dwar l-għajjnuna mill-istat ("Linji Gwida dwar il-Garanzija") ⁽²²⁾ u kienu jikkos-titwixxu vantaġġ fi hdan it-tifsira tar-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat. L-awtorità esprimiet dubji dwar jekk il-garanziji setgħux jiġu ddikjarati kompatibbli mat-thaddim tal-Ftehim taż-ŻEE.
- (15) L-Iżlanda u Landsvirkjun sottomettew kummenti kemm fir-rigward tal-kuntratti tad-derivattivi li dahlet fihom Landsvirkjun kif ukoll il-garanziji tal-istat. Il-partijiet tal-kummenti rilevanti għad-deċiżjoni huma miġbura fit-taqsimiet 4 u 5.

4. KUMMENTI MILL-IŻLANDA

4.1. Kummenti ġenerali fir-rigward tal-kuntratti tad-derivattivi u l-garanziji tal-istat

- (16) Waqt li rreferiet għall-paragrafu 20 tad-deċiżjoni tal-ftuh ⁽²³⁾, l-Iżlanda argumentat li għall-kuntrarju ta' dak li ġie ddikjarat fl-ittra ta' segwitu tal-Awtorità tas-27 ta' Ġunju 2016, Landsvirkjun kienet kapaċi tidhol f'kuntratti tad-derivattivi tal-ihhegġjar mingħajr garanziji tal-istat. Id-dikjarazzjoni fl-ittra ta' segwitu li turi mod iehor hija żball li l-Iżlanda ma identifikatx dak iż-żmien. Barra minn hekk, il-qafas ġuridiku rilevanti ma jobbligax lil Landsvirkjun tikseb garanzija tal-istat, sabiex tidhol f'kuntratt tad-derivattivi. Landsvirkjun tista' tapplika kull sena għal garanzija għal derivattivi għall-ihhegġjar sa valur nominali kumulattiv speċifiku.
- (17) B'riferiment għall-paragrafi 20, 24, 33 u 39 tad-deċiżjoni tal-ftuh ⁽²⁴⁾, l-Iżlanda tispjega li l-garanziji kienu ngħataw mill-Ministru tal-Finanzi u l-Affarijiet Ekonomiċi u mhux mill-Ġestjoni tad-Dejn tal-Gvern (GDM — Government Debt Management), li hija unità fi hdan it-Teżor u l-Operazzjonijiet tas-Suq tal-Gvern Ċentrali. Il-GDM hija fdata b'ċerti kompiti relatati mal-garanziji tal-istat, iżda dan ma jfissirx li l-GDM hija fdata bil-komputu li tagħtihom ⁽²⁵⁾.

4.2. L-eżistenza ta' għajjnuna mill-Istat

- (18) L-Iżlanda ma tikkontestax li l-garanziji tal-istat inkwistjoni huma imputabbli għall-istat u lanqas li, jekk il-vantaġġ selettiv jiġi kkonstatat, dawn jistgħu johlqu distorsjoni tal-kompetizzjoni u jaffettwaw il-kummerċ bejn il-Partijiet Kontraenti għall-Ftehim taż-ŻEE.
- (19) Madankollu, l-Iżlanda tikkontesta s-sejba preliminari ⁽²⁶⁾ tal-Awtorità li l-garanziji inkwistjoni jistgħu jagħtu vantaġġ lil Landsvirkjun.
- (20) Skont l-Iżlanda, il-garanziji inkwistjoni huma garanziji ta' għbir li ma għandhom ebda valur speċifiku għal Landsvirkjun. Hemm biss possibbiltà teoretika ta' għbir kontra l-Istat. L-Iżlanda titlob li Landsvirkjun tidhol f'kuntratti tad-derivattivi għall-finijiet ta' hhegġjar biss, jiġifieri biex jitnaqqas ir-riskju finanzjarju ta' Landsvirkjun mit-tranzazzjonijiet finanzjarji sottostanti. Dan huwa mitlub mill-istat bhala s-sid kif ukoll mill-politika tal-ġestjoni tar-riskju ta' Landsvirkjun stabbilita mill-Bord tad-Diretturi tagħha. L-Iżlanda targumenta wkoll li Landsvirkjun tidhol f'kuntratti derivattivi mingħajr garanzija tal-istat b'termini identiċi għal kuntratti garantiti.

⁽²¹⁾ Ara l-paragrafu 24 tad-Deciżjoni tal-Ftuh.

⁽²²⁾ ĠU L 105, 21.4.2011, p. 32 u s-Suppliment taż-ŻEE Nru 23, 21.4.2011, p. 1.

⁽²³⁾ Skont il-paragrafu 20 tad-deċiżjoni tal-ftuh, l-Awtorità kienet fehmet lill-awtoritajiet Izlandiżi li spjegaw waqt laqgħa fil-31 ta' Mejju 2016 li Landsvirkjun mhux se tkun tista' tidhol f'kuntratti ta' derivattivi tal-ihhegġjar mingħajr il-garanzija tal-istat.

⁽²⁴⁾ Il-paragrafi 20, 24, 33 u 39 tad-Deciżjoni tal-ftuh jirriflettu fehim inizjali tal-Awtorità li l-garanziji inkwistjoni ngħataw mill-Ġestjoni tad-Dejn tal-Gvern.

⁽²⁵⁾ Id-Dokument Nru 875032.

⁽²⁶⁾ Ara l-paragrafu 58 tad-Deciżjoni tal-Ftuh.

4.3. L-applikabbiltà tal-qafas legiżlattiv tal-Iżlanda għal garanziji tal-istat

- (21) B'referenza għall-paragrafu 65 tad-deċiżjoni tal-ftuh ⁽²⁷⁾, l-Iżlanda targumenta li l-garanziji inkwistjoni kienu jaqgħu taht il-qafas legiżlattiv li kien sugġett għad-Deċiżjoni tal-Awtorità Nru 302/09/COL, kemm qabel kif ukoll wara l-emendi wara dik id-deċiżjoni. L-Iżlanda tirreferi għall-korrispondenza bejn l-awtoritajiet tal-Iżlanda u l-Awtorità li tikkonferma dik l-ispejgazzjoni.

5. KUMMENTI MINN LANDSVIRKJUN ⁽²⁸⁾

5.1. Il-qafas legali Iżlandiż dwar garanziji tal-istat lil Landsvirkjun

- (22) Il-qafas legiżlattiv, li fl-ambitu tiegħu, il-garanziji tal-istat jingħataw lil Landsvirkjun, huwa bbażat fuq l-Att tal-Garanziji tal-Gvern ⁽²⁹⁾ u l-Att ta' Landsvirkjun. Landsvirkjun kienet diġà stabbilita bhala shubija skont l-Att dwar Landsvirkjun applikabbli preċedentement ⁽³⁰⁾.
- (23) Skont l-Artikolu 1 ta' l-Att ta' Garanzija tal-Gvern, l-istat qatt ma jista' joħroġ garanzija mingħajr bażi ġuridika ⁽³¹⁾. Fil-każ ta' Landsvirkjun, il-bażi ġuridika għal garanziji tal-gvern huwa l-Att ta' Landsvirkjun. Taht l-Att ta' Landsvirkjun, qabel u wara l-proċedura għall-ghajjnuna eżistenti, il-garanzija tas-sidien hija garanzija għall-gbir. Barra minn hekk, il-garanziji huma mogħtija mill-Ministru tal-Finanzi u l-Affarijiet Ekonomiċi aktar milli mill-GDM.
- (24) Garanzija tal-gbir hija differenti minn dik normalment applikabbli fir-regoli ta' responsabbiltà għal sidien ta' kumpaniji. Skont l-Att dwar il-Kumpaniji ta' Shubija Nru 50/2007, is-sidien huma responsabbli għall-obbligi tal-kumpanija ta' shubija abbażi ta' garanzija diretta, bla limitu u bla kundizzjonijiet, u għaldaqstant mingħajr limitazzjonijiet, għall-obbligi kollha tal-kumpanija.
- (25) Taht garanzija għall-gbir, il-kreditur għandu jeżawrixi r-rimedji legali kollha kontra Landsvirkjun qabel ma jipproċedi kontra l-istat. Fil-prattika, dan ifisser li l-kreditur għandu jagħti prova li d-debitur ikun insolventi, skont il-prinċipji generali tad-dritt tal-Iżlanda. Il-kreditur għalhekk ikun jeħtieġ li jkun ipprova jagħmel sekwestru u ma kellux suċċess jew formalment jibda (jew ikun parti ma' oħrajn) il-proċeduri stabbiliti fl-Att dwar il-Falliment qabel idur fuq il-garanti ⁽³²⁾. Minhabba l-proċedura iebesha u twila ħafna u r-reqwiżit li l-mezzi kollha jkun eżawriti fir-rigward tal-kumpanija qabel ma l-garanti jista' jiġi indirizzat, garanzija ta' gbir għandha ħafna inqas valur għall-kredituri. Landsvirkjun tirreferi wkoll għall-prattika preċedenti tal-Awtorità f'dan ir-rigward ⁽³³⁾.

5.2. L-użu ta' kuntratti tad-derivattivi minn Landsvirkjun

- (26) Rigward il-kuntratti tad-derivattivi inkwistjoni li kienu koperti minn garanzija tal-istat, dawn il-kuntratti tad-derivattivi kienu jikkoncernaw obbligi finanzjarji sottostanti (self jew bonds) li kienu ffirmati qabel l-implimentazzjoni tal-miżura xierqa fil-kuntest tal-proċedura dwar l-ghajjnuna eżistenti ⁽³⁴⁾.
- (27) Landsvirkjun tiddikjara li l-istrutturi tal-finanzjament tagħha huma kompletament konformi mal-prattika standard madwar il-pajjiżi tal-OECD għal imprizi kbar u l-kuntratti tad-derivattivi jiffurmaw parti integrali mill-ġestjoni tar-riskju. Landsvirkjun tidhol fi Ftehimiet Prinċipali ISDA ⁽³⁵⁾ ma' kontropartijiet, li jistabbilixxu termini standard li japplikaw għat-tranzazzjonijiet tad-derivattivi kollha konklużi bejn dawk il-partijiet ⁽³⁶⁾.

⁽²⁷⁾ Skont il-paragrafu 65 tad-deċiżjoni tal-ftuh (b'referenza għat-taqsimha 2.5 tal-parti I), l-Awtorità kienet tal-fehma preliminari li l-garanziji inkwistjoni ma ssodisfawx it-termini tal-qafas legiżlattiv emendat tal-Iżlanda għal garanziji tal-istat u lanqas il-Linji Gwida dwar il-Garanziji. B'mod partikolari, Landsvirkjun ma tidherx li hallset primjum li jkopri l-benefiċċji li tgawdi minhabba l-garanziji; il-garanziji jidherx li jkopru aktar minn 80 % ta' kwalunkwe obbligu pendenti; u l-garanziji ma deherx li kienu marbuta ma' tranzazzjonijiet finanzjarji speċifiċi, għal ammont massimu fiss u limitati fiż-żmien.

⁽²⁸⁾ L-Awtorità tinnota li, kif spjegat fit-taqsimha 1, l-Iżlanda taqbel mal-kummenti sottomessi minn Landsvirkjun.

⁽²⁹⁾ Att Nru 121/1997.

⁽³⁰⁾ L-Artikolu 1 tal-Att Nru 59/1965, kif tradott minn Landsvirkjun: "Il-Gvern u l-Kunsill tal-belt ta' Rejkjavik waqqfu kumpanija tal-enerġija, bl-isem ta' Landsvirkjun. Il-kumpanija hija entità ġuridika indipendenti, li għandha status finanzjarju u ta' kontabilità indipendenti. Il-post tad-domicilju tagħha huwa f'Reykjavik. Landsvirkjun hija kumpanija ta' shubija tal-istat u l-belt ta' Rejkjavik fejn kull parti hija sid ta' nofs il-kumpanija. Kull parti hija unikament responsabbli għall-obbligazzjonijiet kollha tal-kumpanija, iżda r-responsabbiltà interna tagħha tiddependi fuq il-proporzjonijiet ta' sjieda. L-ebda parti ma' tista' tirtira mill-kumpanija mingħajr il-kunsens tal-parti l-oħra."

⁽³¹⁾ Hekk kien sar fil-Garanzija tal-Gvern applikabbli qabel fl-Att Nru 37/1961.

⁽³²⁾ Id-Dokumenti Nru 874341 u 92092.

⁽³³⁾ Id-Deċiżjoni tal-Awtorità Nru 227/06/COL tad-19 ta' Lulju 2006 rigward l-ghajjnuna mill-Istat favur Farice hf. (ĠU L 36, 5.2.2009, p. 69 u s-Suppliment taż-ŻEE Nru 6, 5.2.2009, p. 9).

⁽³⁴⁾ Id-Dokument Nru 917656.

⁽³⁵⁾ Ftehim Prinċipali ISDA huwa dokument standard li jintuża b'mod regolari biex jirregola tranzazzjonijiet tad-derivattivi barra l-borża. Il-Ftehim Prinċipali ISDA huwa ppubblikat mill-Assoċjazzjoni tad-Derivattivi u l-Is-waps Internazzjonali (ISDA — International Swaps and Derivatives Association).

⁽³⁶⁾ Id-Dokument Nru 874341.

- (28) Landsvirkjun għandha obbligi finanzjarji denominati f'USD u muniti oħrajn, kemm b'rati tal-imghax varjabbli kif ukoll fissi ⁽³⁷⁾. Landsvirkjun hija għalhekk esposta għal FX u r-riskji taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax. Landsvirkjun tihhegġja dawn ir-riskji bl-użu ta' kuntratti derivattivi li jikkonvertu l-obbligi finanzjarji denominati f'munita għajr il-USD (li mill-2008 hija l-munita funzjonali tagħha) għal USD u obbligi finanzjarji b'rati tal-imghax varjabbli marbuta mar-rati tal-imghax fissi.
- (29) Landsvirkjun tuża kuntratti tad-derivattivi għall-finijiet ta' hhegġjar biss ⁽³⁸⁾. Landsvirkjun ma tidholx f'kuntratti tad-derivattivi għal finijiet spekulattivi jew ta' arbitraġġ ⁽³⁹⁾. L-illimitar tal-użu ta' kuntratti derivati għal skopijiet ta' hhegġjar biss gie wkoll impost fuq Landsvirkjun mill-proprietarju tagħha — l-Istat. Landsvirkjun ipprezentat dokumenti interni u ittri minn sidha biex tikkonferma dawn l-affermazzjonijiet ⁽⁴⁰⁾.
- (30) Landsvirkjun tispjega wkoll li l-politika tagħha hija li ma tuża l-ebda garanziji, irrispettivament minn humiex privati jew pubbliċi, għall-ebda tranzazzjoni. Wara l-emendi li saru għas-sistema tal-garanziji tal-istat, Landsvirkjun bdiat tinnegozja tiġdid tal-kuntratti tad-derivattivi garantiti, fejn l-aħhar garanziji tal-istat tnehew f'Lulju 2017 ⁽⁴¹⁾. Landsvirkjun hija kapaci u fil-fatt tidhol f'kuntratti tad-derivattivi mingħajr garanziji tal-istat. Landsvirkjun pprovdiet ukoll evidenza li turi li t-nehhija tal-garanziji tal-istat ma rriżultawx f'tidiliet ekonomiċi tal-kuntratti tad-derivattivi ⁽⁴²⁾.

5.3. Ebda vantaġġ

- (31) Landsvirkjun hija tal-fehma li l-ebda vantaġġ ma gie mogħti permezz ta' garanziji tal-istat għal kuntratti tad-derivattivi inkwistjoni.
- (32) Skont id-definizzjoni derivattiva ta' hhegġjar tnaqqas l-esponiment għar-riskju li għandu jwassal għal tnaqqis tal-primjum imhallas għall-garanzija marbuta mat-tranzazzjoni sottostanti. Landsvirkjun itenni li l-emenda tal-kuntratti pendenti tad-derivattivi biex telimina l-garanzija tal-istat ma involviet l-ebda spiza addizzjonali għall-kumpanija. Il-kundizzjonijiet u r-rekwiżiti rigward il-finanzjament ta' Landsvirkjun bi jew mingħajr garanzija tal-istat ma nbidlux ⁽⁴³⁾.
- (33) Landsvirkjun ressqet żewġ rapporti dwar l-effetti tal-garanziji mill-istati fuq kuntratti tad-derivattivi ⁽⁴⁴⁾. Skont ir-rapporti, ma kienx jeżisti vantaġġ ekonomiku tal-garanziji tal-istat fuq il-portafoll tad-derivattivi.
- (34) Landsvirkjun tispjega wkoll li bejn l-2010 u l-2017 il-flus kontanti li kellha kienu bejn USD 142 miljun u USD 287 miljun. Din il-pożizzjoni ta' ammont għoli ta' flus kontanti giet miżmuma għal skopijiet ta' riskju ta' likwidità, jiġifieri bhala l-qugh għal riskju mhux previst. Likwidità b'saħħitha tinvolvi kost ta' opportunità li huwa marbut direttament ma' primjums attwalment imhallas lill-Istat. Minflok li żżomm il-flus kontanti, il-kumpanija setgħet xtrat lura bonds mis-suq u/jew self imhallas minn qabel/amortizzat mingħand is-selliefa tagħhom. Hija mhux biss kienet tiffiranka l-imghax, iżda wkoll it-tariffi ta' garanzija ta' [0,1–2]% li Landsvirkjun bhalissa thallas għal bonds u self garantit.

6. IL-PREŻENZA TAL-GHAJNUNA MILL-ISTAT

- (35) L-Artikolu 61(1) tal-Ftehim dwar iż-ŻEE jgħid:

“Sakemm ma jkunx stipulat mod ieħor f'dan il-Ftehim, kull għajnuna mogħtija mill-Istati Membri tal-KE, l-Istati tal-EFTA jew permezz ta' riżorsi tal-Istat fi kwalunkwe forma li twassal biex ixekkel jew thedded li xxekek il-kompetizzjoni billi tiffavorixxi ċerti imprizi jew il-produzzjoni ta' ċerti prodotti, safejn tolgot il-kummerċ bejn il-Partijiet Kontraenti, tkun inkompatibbli mal-funzjonament ta' dan il-Ftehim.”

- (36) Għalhekk biex miżura tiġi kkwalifikata bhala għajnuna mill-Istat skont din id-dispożizzjoni jehtieg li l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin ikunu ssodisfati: (i) Il-miżura għandha tingħata mill-Istat jew permezz ta' riżorsi tal-Istat; (ii) għandha tagħti vantaġġ lil impriża; (iii) għandha tiffavorixxi ċerti imprizi; u (iv) għandha tkun kapaci ttellef il-kompetizzjoni u taffettwa l-kummerċ ⁽⁴⁵⁾. L-Awtorità tqis li hu adatt li tibda l-valutazzjoni tagħha b'jekk il-garanziji għal kuntratt tad-derivattivi in kwestjoni kinux jagħtu vantaġġ lil Landsvirkjun.

⁽³⁷⁾ Id-Dokument Nru 908632.

⁽³⁸⁾ Id-Dokument Nru 908632.

⁽³⁹⁾ Id-Dokument Nru 874341.

⁽⁴⁰⁾ Id-Dokument Nru 875032.

⁽⁴¹⁾ Idem.

⁽⁴²⁾ Id-Dokumenti Nru 908633 u 920923.

⁽⁴³⁾ Id-Dokumenti Nru 874341, 908633 u 920923.

⁽⁴⁴⁾ Id-dokumenti Nru 874344 (ir-rapport Zanders, Settembru 2017) u 874345 (ir-rapport Summa, Settembru 2017).

⁽⁴⁵⁾ Ara, inter alia, is-sentenza f'World Duty Free Group SA u Oħrajn, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, il-paragrafu 53.

6.1. Vantaġġ

6.1.1. *Kummenti preliminari*

- (37) L-Awtorità taqbel mal-awtoritajiet tal-Iżlanda u Landsvirkjun li l-garanziji inkwistjoni jaqgħu taht il-leġislazzjoni Iżlandiża dwar il-garanziji tal-istat, inkluż l-Att ta' Landsvirkjun, li kien soġġett għal proċedura ta' għajjnuna eżistenti ⁽⁴⁶⁾.
- (38) L-investigazzjoni formali kurrenti mibdija mid-deċiżjoni tal-ftuħ għandha ambitu iktar ristrett minn dak tal-proċedura dwar l-għajjnuna eżistenti fis-sens li tkopri biss l-applikazzjoni tal-Att ta' Landsvirkjun għal garanziji tal-istat għal ċerti kuntratti tad-derivattivi.
- (39) Fid-deċiżjoni tal-ftuħ, l-Awtorità kellha dubji dwar jekk il-garanziji ssodisfawx il-kundizzjonijiet (b), (c) u (d) taht il-punt 3.2 ⁽⁴⁷⁾ tal-Linji Gwida ta' Garanzija li jippermettu li tiġi eskluża l-preżenza ta' għajjnuna ⁽⁴⁸⁾.
- (40) Mingħajr preġudizzju għall-kwistjoni ta' jekk il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Linji Gwida dwar il-Garanzija biex tiġi eskluża l-għajjnuna mill-Istat humiex issodisfati, kif spjegat hawn taht u fuq il-bażi tal-informazzjoni li waslet mingħand l-Iżlanda u Landsvirkjun matul il-kors tal-investigazzjoni formali, l-Awtorità ssib li l-garanziji inkwistjoni mill-Istat ma rriżultawx f'vantaġġ lil Landsvirkjun ⁽⁴⁹⁾.

6.1.2. *L-esklużjoni ta' vantaġġ mill-garanziji tal-istat għal kuntratti tad-derivattivi*

- (41) Vantaġġ, fis-sens tal-Artikolu 61(1) tal-Ftehim ŻEE, huwa kull benefiċċju ekonomiku li impriza ma setgħetx tikseb taht kundizzjonijiet normali tas-suq, jiġifieri fin-nuqqas ta' intervent mill-Istat ⁽⁵⁰⁾. L-Awtorità ddecidiet f'diversi drabi li garanzija tista' tikkostitwixxi vantaġġ skont l-Artikolu 61(1) tal-Ftehim ŻEE ⁽⁵¹⁾.
- (42) Il-benefiċċju ta' garanzija hu li r-riskju assocjat mal-garanzija jittiehed mill-Istat. It-tehid ta' dan ir-riskju mill-Istat għandu normalment jiġi remunerat bi premju xieraq ⁽⁵²⁾. Madankollu, skont il-Linji Gwida dwar il-Garanziji, "jekk garanzija individwali jew skema ta' garanzija konkluda mill-Istat ma ggib l-ebda vantaġġ għal impriza, din ma tikkostitwixxi għajjnuna mill-Istat" ⁽⁵³⁾. Il-punti 3.2 sa 3.5 tal-Linji Gwida dwar il-Garanziji stabbilixxew il-kundizzjonijiet biex tkun eskluża għajjnuna fil-garanziji individwali u skemi ta' garanzija. Skont il-punt 3.6 tal-Linji Gwida dwar il-Garanziji, "nuqqas ta' konformità ma' kwalunkwe waħda mill-kundizzjonijiet stipulati fil-punti 3.2 sa 3.5 ma jfissirx li l-garanzija jew skema ta' garanzija hija awtomatikament meqjusa bhala għajjnuna tal-istat."
- (43) Wara l-1 ta' Jannar 2010, Landsvirkjun irnexxielha tinnegozja mal-kontropartijiet tal-kuntratti tad-derivattivi it-tnehhija tal-garanziji tal-istat, u l-aħhar tali garanzija tnehhiet f'Lulju 2017 ⁽⁵⁴⁾. Kif turi l-evidenza pprovduta matul l-investigazzjoni formali, it-tnehhija ta' garanziji tal-istat ma biddlitx it-termini ekonomiċi tal-kuntratti tad-derivati ⁽⁵⁵⁾.
- (44) L-Awtorità tqis il-fatt li l-kontropartijiet kienu lesti biex ineħħu l-garanziji statali mingħajr ma jitolbu termini ekonomiċi ahjar bhala indikazzjoni li l-garanziji ma kinux jinvolvu vantaġġ għal Landsvirkjun.
- (45) Barra minn hekk, Landsvirkjun ma użat l-ebda garanziji privati u mill-informazzjoni pprovduta matul l-investigazzjoni formali, mhuwiex possibbli li jiġi stabbilit prezz tas-suq għall-garanziji fuq derivattivi għall-ihheggjar.
- (46) Sabiex jiġi kwantifikat il-vantaġġ potenzjali mogħti b'garanzija (meta l-prezz tas-suq ma jistax jiġi stabbilit), il-Linji Gwida dwar il-Garanziji jipprevedu tqabbil tat-termini ekonomiċi ta' tranzazzjoni bi u mingħajr il-garanzija ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁴⁶⁾ It-Taqsimiet 4.3 u 5.1.

⁽⁴⁷⁾ Fid-deċiżjoni ta' ftuħ, l-Awtorità ma kellhiex dubju, u ma kellha l-ebda raġuni sabiex tiddubita, li Landsvirkjun issodisfat il-kundizzjoni (a) tal-punt 3.2 tal-Linji Gwida ta' Garanzija, jiġifieri li min jissellef ma jridx ikun f'diffikultà finanzjarja.

⁽⁴⁸⁾ It-taqsima 1.1.3 tal-Parti II tad-deċiżjoni tal-ftuħ.

⁽⁴⁹⁾ L-Awtorità tinnota li din il-konkluzjoni tikkonċerna l-garanziji koperti mid-deċiżjoni tal-ftuħ u d-deċiżjoni kurrenti biss u hija mingħajr preġudizzju għal xi garanziji statali ohra mogħtija lil Landsvirkjun jew lil imprizi ohra.

⁽⁵⁰⁾ Ara pereżempju s-sentenzi f'SFEI u Ohrajn, C-39/94, EU:C:1996:285, il-paragrafu 60, u Spanja vs Il-Kummissjoni, C-342/96, EU:C:1999:210, il-paragrafu 41.

⁽⁵¹⁾ L-Awtorità sabet li jezisti vantaġġ, *inter alia*, fid-Deċiżjoni tagħha Nru 177/05/COL tal-15 ta' Lulju 2005 dwar garanzija tal-istat lil Liechtensteinische Landesbank (mhux ippublikata) u d-Deċiżjoni Nru 227/06/COL fir-rigward ta' għajjnuna mill-Istat favur Farice hf. (ĠU L 36, 5.2.2009, p. 69 u s-Suppliment taż-ŻEE Nru 6, 5.2.2009, p. 9).

⁽⁵²⁾ Linji Gwida dwar il-Garanziji, punt 2.1.

⁽⁵³⁾ Linji Gwida dwar il-Garanziji, punt 3.1.

⁽⁵⁴⁾ Id-Dokument Nru 908632.

⁽⁵⁵⁾ It-Taqsima 5.2.

⁽⁵⁶⁾ Linji Gwida dwar il-Garanziji, punt 4.2.

- (47) It-tnehhija tal-garanziji statali inkwistjoni ma biddlux it-termini ekonomiċi rilevanti tal-kuntratti tad-derivattivi rilevanti. Ghalhekk, il-garanziji ma jistgħux jitqiesu li jikkostitwixxu vantaġġ għal Landsvirkjun. Barra minn hekk, l-Awtorità m'għandha l-ebda indikazzjoni jew informazzjoni għad-dispożizzjoni tagħha li tissuggerixxi li termini ekonomiċi ta' kuntratti tad-derivattivi rilevanti kienu jkunu differenti minghajr il-garanziji tal-istat fiż-żmien meta l-garanziji tal-istat kienu effettivament mogħtija. Konsegwentement, l-Awtorità għandha tassumi li t-tnehhija (jew in-nuqqas) ta' garanziji tal-istat ma jibdlux it-termini ekonomiċi ta' kuntratti tad-derivattivi rilevanti fi kwalunkwe punt matul il-ħajja ta' dawn il-garanziji.
- (48) Il-konkluzjoni li l-garanziji fuq kuntratti tad-derivattivi inkwistjoni ma tawx vantaġġ lil Landsvirkjun hija appoġġata wkoll mir-rapporti msemija fil-premessa (33). B'mod partikolari, Zanders (kumpanija ta' konsulenza li tispesjalizza fis-servizzi finanzjarji) ħarset, fisem Landsvirkjun, lejn kampjun ta' derivattivi miżmuma minn Landsvirkjun u kkalkulat il-marġini korrispondenti għal dawk il-kuntratti tad-derivattivi ⁽⁵⁷⁾. Ir-rapport wera li tali marġnijiet, li kienu jvarjaw bejn [(-)2-2] u [10-15] punt bażi, kienu konformi mal-marġnijiet osservati għal kuntratti tad-derivattivi simili miżmuma minn kumpaniji bi klassifikazzjoni ta' kreditu komparabbli, li, b'differenza għal Landsvirkjun, ma bbenefikawx minn garanzija ta' ġbir. Fuq din il-bażi, ir-rapport ta' Zanders jikkonkludi li, bhala medja, m'hemm l-ebda vantaġġ tal-ipprezzar bejn Landsvirkjun u kumpaniji oħra bhala riżultat tal-garanzija ta' ġbir. Għaldaqstant, ir-rapport jikkonkludi li Landsvirkjun ma bbenefikax minn vantaġġ ekonomiku minn tali garanzija.
- (49) Rapport minn ditta ta' konsulenza oħra, Summa Consulting slf, osservat fir-rigward tal-ipprezzar ta' derivattivi tal-iħhegġjar li, "meta titqies il-karta tal-bilanċ b'saħħha, il-pożizzjoni ta' likwidità tajba u kwalità kreditizja tajba ta' Landsvirkjun, mhuwiex probabbli li l-garanzija tal-istat jew l-assenza tagħha se jkollha effetti sinifikanti fuq l-ipprezzar tal-kuntratti tad-derivattivi li Landsvirkjun dahlet fihom" ⁽⁵⁸⁾.
- (50) Barra minn hekk, Landsvirkjun użat il-kuntratti tad-derivattivi garantiti esklussivament għal finijiet ta' hhegġjar, jiġifieri biex tikkonverti l-obbligi finanzjarji tagħha denominati f'muniti oħra apparti d-USD (li mill-2008 hija l-munita funzjonali tagħha) għal USD u obbligi finanzjarji b'rati tal-imgħax varjabbli marbuta mar-rati tal-imgħax fissi ⁽⁵⁹⁾. Skont l-informazzjoni sottomessa matul l-investigazzjoni formali, l-implimentazzjoni tal-miżuri xierqa matul il-proċedura ta' għajjuna eżistenti wasslet biex tillimita l-garanziji tal-istat għal 80 % tal-valur tal-kuntratti tad-derivattivi inkwistjoni u l-garanziji fuq derivattivi tal-iħhegġjar kienu limitati minn valur nominali kumulattiv speċifiku ⁽⁶⁰⁾. Ghalhekk, la Landsvirkjun u lanqas l-istat bhala l-garanti tagħha ma jista' jingħad li ġew esposti għal obbligazzjonijiet bla limitu minn dawn il-garanziji.
- (51) Barra minn hekk, il-garanziji inkwistjoni huma, skont l-Artikolu 1 ta' l-Att ta' Landsvirkjun, garanziji ta' ġbir. Taht garanzija għall-ġbir, il-kreditur għandu jeżawrixi r-rimedji legali kollha kontra Landsvirkjun qabel ma jipproċedi kontra l-istat ⁽⁶¹⁾. L-Awtorità qabel ikkonkludiet li, għalkemm ma teskludix vantaġġ, din it-tip ta' garanzija hija anqas riskjuża ⁽⁶²⁾. Kif muri minn Landsvirkjun, f'kull waħda mis-snin 2010 sa 2017, il-flus kontanti u l-ekwivalenti fi flus kontanti jaqbz u t-telf irregjistrat minn derivattivi iggarantiti ⁽⁶³⁾. Ghalhekk, kwalunkwe riskju lill-garanti tnaqqas.
- (52) Kif spjegat fil-premessa (36), sabiex miżura tikkostitwixxi għajjuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 61(1) tal-Ftehim taż-ZEE, l-erba' kundizzjonijiet iridu jiġu ssodisfati b'mod kumulattiv. Minhabba li l-garanziji inkwistjoni ma jagħtux vantaġġ lil Landsvirkjun, mhuwiex meħtieġ li titwettaq valutazzjoni fir-rigward tal-kundizzjonijiet l-oħrajn.

7. KONKLUŻJONI

- (53) Fuq il-bażi tal-valutazzjoni ta' hawn fuq, l-Awtorità tikkonkludi li l-garanziji tal-gvern mogħtija lil Landsvirkjun għal kuntratti tad-derivattivi li jhhegġjaw ir-riskji ta' Landsvirkjun tal-munita barranija ta' kambju u tar-rata tal-imgħax, li l-aħħar waħda minnhom tnehhiet f'Lulju 2017, ma kinux jikkostitwixxu għajjuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 61(1) tal-Ftehim taż-ZEE.

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

Il-garanziji tal-istat mogħtija lil Landsvirkjun għal kuntratti ta' derivattivi li jhhegġjaw ir-riskji ta' Landsvirkjun tal-munita barranija ta' kambju u tar-rata tal-imgħax, li l-aħħar waħda minnhom tnehhiet f'Lulju 2017, ma kinux jikkostitwixxu għajjuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 61(1) tal-Ftehim taż-ZEE.

⁽⁵⁷⁾ Id-Dokument Nru 874344.

⁽⁵⁸⁾ Id-Dokument Nru 874345.

⁽⁵⁹⁾ It-Taqsima 5.2 u d-Dokument Nru 874345.

⁽⁶⁰⁾ Id-Dokumenti Nru 875032, 874341 u 908632.

⁽⁶¹⁾ It-Taqsima 5.1.

⁽⁶²⁾ In-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 34.

⁽⁶³⁾ Id-Dokument Nru 874345.

L-investigazzjoni formali hija b'dan maghluqa.

Artikolu 2

Din id-Deciżjoni hija indirizzata lill-Iżlanda.

Artikolu 3

L-unika verżjoni awtentika ta' din id-Deciżjoni hija dik bil-lingwa Ingliża.

Magħmul fi Brussel, is-26 ta' Settembru 2018.

Għall-Awtorità tas-Sorveljanza tal-EFTA,

Bente ANGELL-HANSEN
*Il-President
Membru tal-Kulleġġ
Responsabbli*

Frank J. BÜCHEL
Membru tal-Kulleġġ

Högni KRISTJÁNSSON
Membru tal-Kulleġġ

Carsten ZATSCHLER
*Kontrofirmatarju bhala
Direttur, Affarijiet Legali
u Eżekuttivi*
